

Toelichting op de Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften sociale zaken en werk 2004

Inleiding

Bijgaand treft u aan de Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften sociale zaken en werk 2004. In deze verordening wordt de instelling en werkwijze geregeld van een onafhankelijke (externe) commissie die het college adviseert over bezwaarschriften betreffende de dienst Sociale Zaken en Werk.

Voor het (opnieuw) vaststellen van deze verordening zijn een aantal redenen aan te geven.

- In het kader van de wet Dualisering gemeentebestuur en de wet Dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden dient de Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften sociale zaken en werk 2002 (verder Verordening 2002 te noemen) te worden aangepast.
- Met ingang van 1 januari 2004 is de Wet werk en bijstand in werking getreden.
- Met ingang van 1 januari 2004 is de dienst Sociale Zaken en Werk de zogenoemde vangnetregeling op grond van het Besluit vangnetregeling huursubsidie gaan uitvoeren.
- Tevens wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt de Verordening 2002 op enkele punten te verbeteren.

Dualisme

Invoering van het dualisme in het gemeentebestuur brengt grote veranderingen met zich mee in de bevoegdheidsverdeling tussen raad en college. Het gaat er in dit kader met name om dat de raad en het college ieder hun eigen commissies instellen.

Niet langer is het dus de raad die de voorzitter(s) en de leden van onderhavige commissie benoemt en ontslaat, maar het college. Hoewel in principe raads- en collegeleden niet deelnemen in elkaars adviescommissies, is voor bezwaarschriftencommissies een uitzondering gemaakt (Aanpassings- en correctiewet), zodat een raadslid in onderhavige commissie kan (blijven) participeren. Het college benoemt en ontslaat de voorzitter(s) en alle leden. Op voordracht van de raad kan het college een raadslid benoemen als gewoon lid van de commissie.

In diezelfde lijn wordt het jaarverslag niet langer aan de raad uitgebracht maar aan het college. In het kader van de gescheiden bestuursbevoegdheden zal het college straks aan de raad verantwoording afleggen over de uitvoering van de sociale zekerheidswetgeving. Daarbij kan het college uiteraard gebruik maken van het door de commissie uitgebrachte verslag.

Wet werk en bijstand

Op 1 januari 2004 is de Wet werk en bijstand in werking getreden. Bezwaarschriften naar aanleiding van besluiten op grond van de Wet werk en bijstand dienen door de commissie te worden behandeld. Aangezien na 1 januari 2004 een deel van de bezwaarschriften eerst nog gegrond zal zijn op de Algemene bijstandswet, blijft deze wet opgenomen in de gewijzigde verordening.

Besluit vangnetregeling huursubsidie

Op 31 december 2003 is het Woonservicecentrum opgeheven. De taken die het Woonservicecentrum uitvoerde zijn verdeeld over enerzijds de woningbouwcorporaties en anderzijds gemeentelijke diensten. De vangnetregeling wordt met ingang van 1 januari 2004 door de dienst Sociale Zaken en Werk uitgevoerd. Bezwaarschriften naar aanleiding van de vangnetregeling dienen door de commissie te worden behandeld. De commissie behandelt namelijk de bezwaarschriften op grond van besluiten van alle regelingen (met uitzondering van de Algemene subsidieverordening) die namens het college door de dienst Sociale Zaken en Werk worden uitgevoerd.

Advisering

In de verordeningen voorafgaand aan die van 2002 was altijd met betrekking tot de taak van de commissie opgenomen dat indien – op grond van artikel 7:3 Algemene wet bestuursrecht (Awb) – van het horen van belanghebbende wordt afgezien, door de commissie geen advies wordt uitgebracht. Per abuis is deze bepaling niet opgenomen in de Verordening 2002.

Voorgesteld wordt om deze bepaling wederom op te nemen. Hiermee wordt (deels) tegemoetgekomen aan de door de commissie in het verleden gestelde beleidsvraag met betrekking tot de noodzaak voor het college om in alle gevallen een advies te vragen aan de commissie. Vanwege de tijdrovende procedure via de externe commissie stelde de commissie voor om minder ingewikkelde zaken ambtelijk af te doen en de meer ingewikkelde zaken door de commissie te laten behandelen.

Op grond van artikel 4 van deze verordening is het weer mogelijk om wanneer in de in artikel 7:3 van de Awb omschreven gevallen wordt afgezien van het horen, daarbij af te zien van het laten uitbrengen van een advies door de commissie. Deze bepaling biedt het college vooralsnog voldoende mogelijkheden om op praktische wijze een deel van de minder ingewikkelde zaken ambtelijk af te doen.

Voor de dienst Sociale Zaken en Werk betekent de voorgestelde bepaling een efficiëntere en minder tijdrovende werkwijze. In die gevallen dat aanstonds duidelijk is dat de ingediende bezwaren terecht zijn of het bezwaarschrift niet-ontvankelijk is, kan het team Juridische Zaken (na overleg met de betreffende stadsdeelunit) een conceptbesluit op bezwaar opstellen dat direct ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan het college.

Daarbij komt dat na invoering van de Wet kosten bestuurlijke voorprocedures het college gehouden is altijd een besluit op het bezwaarschrift te nemen indien verzocht wordt om vergoeding van de kosten rechtsbijstand en aanverwante kosten. De huidige praktijk, waarbij na het nemen van een nieuw primair besluit dat aan de bezwaren van de belanghebbende tegemoet komt, de dienst aan belanghebbende alleen bij brief verzoekt om intrekking van het bezwaarschrift, is dan niet voldoende. De commissie wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen met betrekking tot bezwaarschriften die gegrond of niet-ontvankelijk worden verklaard.

Overleg wethouder

In de Verordening 2002 is opgenomen dat de wethouder overleg voert met de voorzitter van de commissie indien het college een van het uitgebrachte advies afwijkend besluit neemt. Voorgesteld wordt deze bepaling te schrappen omdat zij niet strookt met de bevoegdheidsverdeling tussen college en commissie zoals neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht. De primaire verantwoordelijkheid voor het nemen van besluiten ligt bij het college. De commissie heeft uitsluitend een adviserende rol. Het uitgebrachte advies van de commissie is een instrument om tot een goed besluit te komen. Het college is te allen tijde bevoegd om van dat advies af te wijken, mits hij dat goed motiveert en het advies van de commissie meezendt met het besluit (artikel 7:13 lid 7 Awb). In een dergelijke rolverdeling past niet dat de wethouder overleg voert met de voorzitter van de commissie wanneer het college besluit het uitgebrachte advies niet over te nemen.

Tekstuele verbeteringen

Er worden enkele tekstuele verbeteringen doorgevoerd. Uiteraard wordt waar nodig in het kader van de dualisering ‘de raad’ vervangen door ‘het college’ en het jaar 2002 vervangen door 2004 voor zover het de nieuwe verordening betreft.

In de gewijzigde Gemeentewet is het gebruik geworden te spreken van “raad” in plaats van “gemeenteraad” en van “college” in plaats van “burgemeester en wethouders”. Om die reden wordt in deze verordening “gemeenteraad” zo nodig vervangen door “raad” en “burgemeester en wethouders” door “het college”.

Verder krijgt artikel 3 nu wel een kopje, waar dat in de Verordening 2002 niet was opgenomen en wordt het wel heel lange kopje van artikel 8 ingekort.

Zowel achter “Overwegende dat” als achter “Gelet op”, beide in de inleidende alinea’s, als in artikel 1 werden in voorgaande verordeningen alle wetten en regelingen genoemd waarvan de commissie de bezwaarschriften behandelt. Dat lijkt wat overdreven. Voorgesteld wordt om achter “Overwegende dat” in het algemeen over door de dienst Sociale Zaken en Werk uit te voeren regelingen te spreken en achter “Gelet op” alleen de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht te noemen.

Nadat in artikel 3 derde lid is uiteengezet dat naast een voorzitter en leden ook plaatsvervangend voorzitters en leden worden benoemd, wordt de term ‘plaatsvervangend’ in de rest van deze verordening weggelaten.

In artikel 4 tweede lid wordt geregeld dat de commissie, alvorens advies uit te brengen, belanghebbende in de gelegenheid stelt te worden gehoord. Hoewel het horen door de commissie voortvloeit uit artikel 7:13 derde lid Awb, is hierover expliciet een bepaling in deze verordening opgenomen.

Tenslotte worden de slotbepalingen en het overgangsrecht aangepast aan de nieuwe verordening.

Hierna wordt een aantal artikelen toegelicht.

Het betreft een nieuw artikellid of oude artikelen die zijn aangepast.

Artikel 1

Naar aanleiding van de invoering op 1 januari 2004 van de nieuwe bijstandswet, de Wet werk en bijstand (WWB), wordt deze wet toegevoegd aan de lijst van onderwerpen.

Het Besluit vangnetregeling huursubsidie wordt met ingang van 1 januari 2004 door de dienst Sociale Zaken en Werk uitgevoerd. Aangezien de commissie dan de bezwaarschriften die worden ingediend op grond van dit besluit gaat behandelen, is deze regeling aan de onderwerpenlijst toegevoegd.

Artikel 3

In dit artikel komt met name tot uitdrukking dat de commissie niet meer door de raad maar door het college wordt ingesteld. Het college benoemt en ontslaat de voorzitter(s), alle leden en hun plaatsvervangers. De raad kan evenwel een raadslid voordragen om door het college te worden benoemd als gewoon lid van de commissie.

Wat betreft de zittingsduur en de invulling van tussentijdse vacatures wijzigt niets.

Het negende lid wordt naar voren gehaald omdat het logischer is benoeming en ontslag van de leden van de commissie direct na elkaar te regelen.

Artikel 4

Aan dit artikel, dat handelt over de taak van de commissie, worden enkele leden toegevoegd.

In het tweede lid wordt expliciet bepaald dat de commissie, voordat zij advies uitbrengt, belanghebbende in de gelegenheid stelt om te worden gehoord.

In het derde lid wordt geregeld dat door de commissie geen advies wordt uitgebracht in die gevallen dat van het horen wordt afgezien op grond van artikel 7:3 Awb. Over de vraag in welke gevallen gebruikt zal worden gemaakt van artikel 7:3 sub a, sub c en sub d zullen richtlijnen worden opgesteld. Ten aanzien van zaken die onder sub b (kennelijk ongegrond) vallen is het reeds vaststaand beleid dat dergelijke bezwaarschriften altijd aan de commissie worden voorgelegd.

Over de toepassing in de praktijk zal een administratie worden bijgehouden. De commissie zal een afschrift worden verstrekt van deze gegevens ten behoeve van het door de commissie uit te brengen jaarverslag.

In het vierde lid is neergelegd dat het college beslist of toepassing wordt gegeven aan artikel 7:3 Awb.

Artikel 8

Het derde lid komt te vervallen. Het college is primair verantwoordelijk voor het nemen van besluiten op bezwaarschriften. De commissie heeft uitsluitend een adviserende rol. In een dergelijke rolverdeling past niet dat de wethouder nog eens overleg pleegt met de voorzitter van de commissie indien het college in zijn besluitvorming afwijkt van het uitgebrachte advies.

Artikel 9

Gezien de dualisering is het niet langer de raad waaraan de commissie jaarlijks verslag uitbrengt van haar werkzaamheden maar het college.

Artikel 10

De slotbepalingen en het overgangsrecht worden aangepast aan de (ingangs-) data en benaming van deze verordening.

Het derde lid vervalt aangezien de raad de Verordening 2002 (nog) dient in te trekken.

Vervolgens wordt in het vierde lid geregeld dat fungerende leden die onder de Verordening 2002 door de raad zijn benoemd, geacht worden te zijn benoemd onder deze verordening. Met ingang van 1 januari 2003 zijn de leden die geen raadslid zijn en de voorzitters overigens al door het college benoemd.